

Agrárfoglalkoztatás a COVID árnyékában

IX. FALUKONFERENCIA, VI. Szekció

Koós Bálint

2021.szeptember 23.

Pár szó a kutatásról

OTKA kutatás, mezőgazdaság kihívásai, stratégiák
Módszertan - kevert: interjúk és kérdőíves lekérdezések;

Telefonos adatfelvétel:

- 2021. augusztus,
- 214 válaszadó,
- Orsz. reprezentatív;
- Zöldség, gyümölcs, szőlő + (szántóföld)

Robbanás a foglalkoztatásban

Magyarországon 2013 után dinamikusan bővül az alkalmazottak száma;

Növekedés legnagyobb mértékben éppen a vidéki terekben figyelhető meg;

Jogállás	Bővülés, %
Főváros	3,1
Megyei jogú város	5,4
Megyeszékhely	6,8
Város	19,8
Nagyközség	31,2
Község	30,2
Magyarország	16,7

Alkalmazottak számának változása 2009-2019, Magyar Államkincstár adatai alapján saját számítás

„Foglalkozási átmenet”

Vidéki terekben is dinamikusan nőtt a foglalkoztatás

- Foglalkoztatási ráta országos kiegyenlítődése (!!!)
- Nagy számban jöttek létre egyszerű, szakképzettséget nem igénylő munkahelyek;
- Mezőgazdasági foglalkoztatás egyre kevésbé vonzó - fokozódó munkaerőhiány a mezőgazdaságban;

Koronavírus járvány előtt

- Megfelelő munkaerő hiányát főként a nagyobb szervezetek (10, sőt az 50 fő fölöttiek) érzékelték
 - Leginkább időszakai, kisebb mértékben állandó alk. körében
- Hogyan kezelték Covid előtt a munkaerőproblémát:
- Mérettől függetlenül: **béremelés**,
 - 10 fő alatt: családi munkaerő fokozott bevonása;
 - 10 fő fölött: családi munkaerő és munkakörülmények javítása,
 - 50 fő fölött: munkakörülmények javítása, munkások távolabbról, munkások külföldről (Ukrajna, Szerbia)

Koronavírus időszakában

Bizonytalanság korszaka;

- Kínai szállítások akadozása (input anyagok);
- Munkavállalási célú határátlépés biztosított (szezonális munkások)
- Vírus terjedésének korlátozása – vendéglátóhelyek, szórakozóhelyek korlátozása – kereslet csökkenése (szőlő!!!)
- Zöldség-gyümölcs kereslet – vendéglátás/turizmus miatt visszaesés, illetve ritkábban, nagyobb mennyiségű vásárlások

Munkaerő biztosítása a COVID alatt

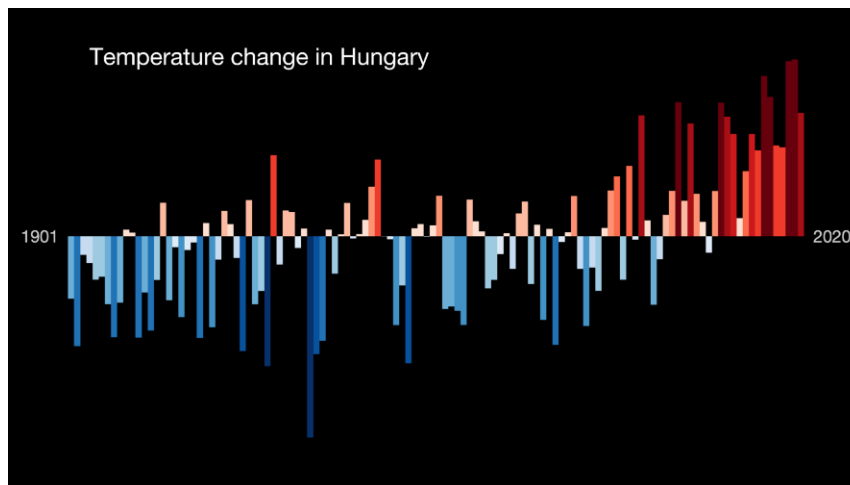
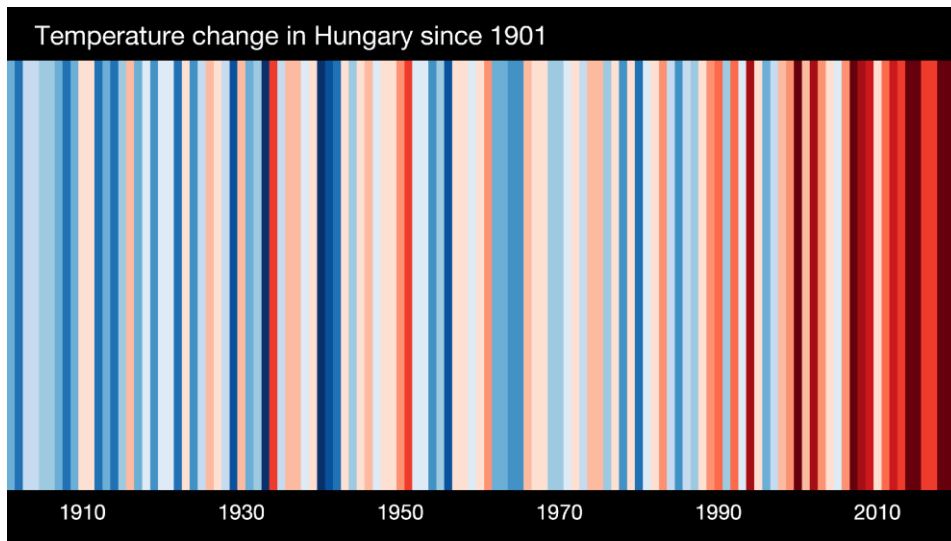
Továbbra is általános béremelés, amihez járul

- 0-2 fő: családi munkaerő bevonása;
- 2-10 fő: családi munkaerő, munkakörülmények javítása +fertőzéskockázat csökkentése
- 10 fő fölött: béremelés, munkakörülmények javítása, fertőzéskockázat csökkentése
- Munkaerő rekrutáció nem változott (korábbiak működtek tovább)

Dél-Kertész tagság – családi gazdaságok paprika válogatás

De az igazi kihívás – a klíma gyors változása...

<https://showyourstripes.info/>

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Koos.balint@krtk.hu